

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA**

DOM
2012-04-24
Meddelad i Uppsala

Mål nr
4495-11 E
Enhet 2

SÖKANDE

Konkurrensverket
103 85 Stockholm

MÖTPART

Sigtuna kommun
195 85 Märsta

Ombud:

Förbundsjuristerna Magnus Ljung och Mathias Sylan
c/o Sveriges Kommuner och Landsting
Avdelningen för juridik
118 82 Stockholm

SAKEN

Upphandlingsskadeavgift enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Forvaltningsrätten avslår Konkurrensverkets ansökan om upphandlingsskadeavgift.

KONKURRENSVERKET	
2012-04-24	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

YRKANDEN OCH GRUNDER

Konkurrensverket ansöker om att Sigtuna kommun (härefter kommunen) ska betala 850 000 kronor i upphandlingsskadeavgift enligt 17 kap. 1 § 3 LOU.

Till stöd för sin ansökan anför Konkurrensverket bl.a. följande. Kommunen har brutit mot LOU genom att kommunen den 13 september 2010 slutit ett byggentreprenadavtal med Stockholms Hamnentreprenad AB (härefter STHE AB) om anläggande av en strandpromenad m.m. utan föregående annonsering enligt 15 kap. 4 § LOU, trots att förutsättningar för direktupphandling inte varit uppfyllda. Avtalet uppgår till ett värde om åtminstone 11 000 000 kronor. Det ingångna avtalet är att betrakta som en otillåten direktupphandling.

Kommunen bestrider bifall till Konkurrensverkets ansökan och yrkar att ansökan ska avvisas eller ogillas. Kommunen anför bl.a. följande.

Förutsättningar för att utdöma upphandlingsskadeavgift saknas då civilrättslig bundenhet mellan kommunen och STHE AB avseende entreprenaden i fråga har uppstått före den 15 juli 2010 då reglerna om upphandlingsskadeavgift trädde i kraft. Konkurrensverkets ansökan om upphandlingsskadeavgift har därför enligt 17 kap. 7 § andra stycket LOU kommit in för sent. Kommunen gör gällande att Konkurrensverkets ansökan ska avvisas på denna grund.

Kommunen har inte brutit mot LOU genom att sluta entreprenadavtal med STHE AB därför att anskaffningen som omfattas av avtalet är hänförlig till lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, LUF. Kommunen gör gällande att Konkurrensverkets ansökan ska ogillas på denna grund.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA****DOM**
2012-04-24Sida 3
4495-11

Med anledning av kommunens inställning gör **Konkurrensverket** i andra hand gällande att upphandlingsskadeavgift ska utgå enligt 17 kap. 1 § 3 LUF.

Kommunen anser att detta utgör en otillåten taleändring. Eftersom det inte är fråga om samma sak får påståendet enligt kommunen inte anföras i förevarande mål.

PARTERNAS NÄRMARE INSTÄLLNING Tillämplig lagstiftning – LOU eller LUF?

Kommunen anför följande. Det i målet aktuella entreprenadavtalet mellan kommunen och STHE AB omfattar etapp 1-3 av totalt 5 etapper avtalade parterna emellan. Etapp 1-3 omfattar Sigtuna hamn inklusive anläggande av ett trädäck runt hamnbassängen samt kaj vid varvstomten. Kommunen har beställt arbetena av STHE AB för en verksamhet som består av utnyttjande av ett geografiskt område i syfte att ge tillgång till hamn för transport på inre vattenväg. Strandpromenaden i andra delar än vid hamnen omfattas inte av aktuellt entreprenadavtal. Kontraktets värde är i sin helhet hänförligt till denna verksamhet. Det finns inget undantag för småbåtshamnar i 1 kap. 10 § LUF. Småbåtshamnar omfattas därför av denna bestämmelse. Anskaffningen omfattas därför enligt kommunen av 1 kap. 10 § punkten 2 LUF vilket gör att LOU inte är tillämplig, se 1 kap. 3 § punkten 1 LOU.

Konkurrensverket anför bl.a. följande. Kommunens avtal med STHE AB avser byggentreprenadarbeten som lett till färdigställande av en småbåtshamn för fritidsbåtar, en strandpromenad, ett torg/hamnplats och en ångbåtsbrygga. Den enda del av dessa arbeten som i teorin skulle kunna avse verksamhet enligt 1 kap. 10 § LUF är ångbåtsbryggan, om kommunen kan styrka att bryggan trafikeras i sådan omfattning och med sådan regelbun-

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA****DOM**
2012-04-24Sida 4
4495-11

denhet som avses i bestämmelsen. En småbåtshamn för fritidsbåtar är inte en hamn för sådana transporter som avses i 1 kap. 10 § LUF. Övriga delar av byggentreprenaden avser inte heller sådan hamnverksamhet, utan får betraktas som allmän torg – och gatumark samt rekreationsytor. Huvuddelen av kontraktet med STHE AB avser följaktligen verksamhet som omfattas av LOU. Om förvaltningsrätten skulle finna att avtalet ska omfattas av LUF, gör Konkurrensverket gällande att upphandlingsskadeavgift i stället ska påföras kommunen enligt 17 kap. 1 § LUF. De bestämmelserna i LOU av betydelse vid prövningen i detta mål överensstämmer materiellt med motsvarande regler i LUF.

Är bestämmelserna om upphandlingsskadeavgift tillämpliga?

Konkurrensverket anför i huvudsak följande.

Reglerna om upphandlingsskadeavgift i 17 kap. LOU trädde i kraft den 15 juli 2010. Äldre bestämmelser gäller för upphandlingar som påbörjats före ikraftträdandet. En upphandling anses påbörjad när den upphandlande myndigheten beslutat om vilket upphandlingsförfarande som ska tillämpas eller senast när myndigheten genom annons eller på annat sätt beslutat att begära in anbud. När det gäller otillåten direktupphandling, dvs. när ett avtal har slutits utan att upphandlingen har annonserats enligt bestämmelserna i LOU, får en sådan anses påbörjad först när avtalet har slutits om inte myndigheten kan visa att ett upphandlingsförfarande enligt lagen rent faktiskt har påbörjats vid en tidigare tidpunkt. Enligt Konkurrensverkets uppfattning ter det sig svårt att ange någon typsituation där en otillåten direktupphandling skulle kunna anses vara påbörjad enligt lagen vid en tidigare tidpunkt än avtalets ingående. Om ett avtal har ingåtts genom en otillåten direktupphandling finns ju rätteligen ingen tidigare påbörjad upphandling enligt LOU för den upphandlande myndigheten att stödja sig på. Om det fanns en sådan påbörjad upphandling skulle det aktuella avtalet inte utgöra en otillåten direktupphandling. Det går med andra ord inte att

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA****DOM**
2012-04-24Sida 5
4495-11

visa att ett upphandlingsförfarande enligt lagen rent faktiskt har påbörjats vid en tidigare tidpunkt än avtalets ingående när det är fråga om en otillåten direktupphandling. En tillämpning av övergångsbestämmelsen till 2010 års ändringar i LOU som innebär att en otillåten direktupphandling anses påbörjad först när avtalet har ingåtts, ligger enligt Konkurrensverkets mening klart inom bestämmelsens ordalydelse.

Trots att övergångsbestämmelsen överensstämmer med straffrättens legalitetsprincip, anser Konkurrensverket att det starkt kan ifrågasättas om samma strikta legalitetskrav som gäller för straffliknande sanktionsbestämmelser, över huvud taget kan och bör tillämpas på den aktuella övergångsbestämmelsen. De ändringar i LOU som trädde i kraft den 15 juli 2010 rör till övervägande delar andra lagändringar än införandet av en upphandlings-skadeavgift. Alla dessa lagändringar omfattas av samma övergångsbestämmelse. Bestämmelsen måste naturligtvis tillämpas på samma sätt avseende samtliga otillåtna direktupphandlingar. Av ovanstående följer att det inte kan anläggas någon straffrättslig försiktighetsprincip (in dubio mitius) eller restriktiv tolkning som skulle medföra att äldre regler i LOU ska ges företräde framför de nya så snart det uppstår tvivel i ett enskilt fall om den nya eller gamla lagen ska tillämpas.

Det följer av EU-domstolens praxis att nationella domstolar är skyldiga att tolka nationella bestämmelser som genomför EU-direktiv mot bakgrund av innehållet i och ändamålet med direktivet för att uppnå det resultat som eftersträvas, så kallade direktivkonform tolkning. Ändringsdirektivet (2007/66/EG), som låg till grund för de nya rättsmedelsreglerna i LOU, skulle ha genomförts i medlemsstaterna senast den 20 december 2009. Om någon annan – tidigare – tidpunkt än avtalets ingående skulle anses vara avgörande för vilka otillåtna direktupphandlingar som kan bli föremål för talan i domstol enligt de nya reglerna i LOU (dvs. ogiltighetstalan respektive ansökan om upphandlingsskadeavgift), skulle det innebära en avsevärd

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA****DOM**
2012-04-24Sida 6
4495-11

fördröjning av genomförandet av ändringsdirektivet, i strid mot Sveriges förpliktelser gentemot unionen.

Den handling som Konkurrensverket lägger kommunen till last – ingåendet av avtalet med STHE AB – har utförts efter det att reglerna om upphandlingsskadeavgift i LOU trädde i kraft den 15 juli 2010. Det materiella rättsläget i fråga om vad som utgör en otillåten direktupphandling har inte förändrats i och med 2010 års lagändringar. Kommunens handlande har således varit förbjudit enligt LOU i lydelsen både före och efter den 15 juli 2010. Kommunen har följaktligen – även om överträdelsen i stället hade omfattats av LOU i lydelsen före den 15 juli 2010 – valt att försätta sig i en situation där man riskerade att drabbas av både en överprövning av den otillåtna direktupphandlingen samt skyldighet att utge skadestånd till leverantörer för det positiva kontraktsintresset. Det faktum att det i och med 2010 års lagändringar inte har införts några regler som gjort tidigare tillåtna ageranden hos upphandlande myndigheter otillåtna, är enligt Konkurrensverkets mening en ytterligare omständighet som talar för att övergångsbestämmelsen inte kan tolkas på så sätt att de myndigheter som valt att bryta mot lagen och genomfört otillåtna direktupphandlingar även efter att de nya reglerna trätt i kraft, på grund av någon försiktighetsprincip ska kunna gå fria från ansvar för upphandlingsskadeavgift respektive ogiltighet av ingångna avtal.

Den avgörande tidpunkten för om en ny lag med straffrättsliga eller straffliknande sanktioner ska kunna tillämpas, är när handlingen som grundar överträdelsen avslutas. Om någon del av handlandet inträffat efter att den nya lagen har trätt i kraft blir den nya lagen tillämplig på överträdelsen (jfr analogt 5 § lagen (1964:163) om införande av brottsbalken). Av avgörandena från EU-domstolen i de upphandlingsrättsliga målen C-337/98 Kommissionen mot Frankrike och C-138/08 Hochtief följer också att ny lagstiftning kan tillämpas på ett ifrågasatt beslut eller handlande hos en upphandlande myndighet, så länge det beslut eller den åtgärd som är föremål

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA****DOM**
2012-04-24Sida 7
4495-11

för talan har utförts efter att de nya reglerna har trätt i kraft. Föremålet för Konkurrensverkets talan om upphandlingsskadeavgift är det avtal som ingått den 13 september 2010. Det är denna åtgärd som Konkurrensverket lägger kommunen till last. Avtalet har ingåtts efter det att reglerna om upphandlingsskadeavgift har trätt i kraft.

I EU-domstolens mål C-26/03 Stadt Halle prövade EU-domstolen inte den fråga som är aktuell i förevarande fall, det vill säga om ny eller äldre nationell lagstiftning ska tillämpas vid yrkanden om viss åtgärd som hänförelse till ett avtal som ingåtts efter att nya reglerna trätt i kraft. Stadt Halle-avgörandet kan därför inte leda till slutsatsen att upphandlande myndigheter som genomfört otillåtna direktupphandlingar efter den 15 juli 2010 ändå ska kunna undgå upphandlingsskadeavgift och ogiltighet av ingångna avtal. I Kommissionen mot Frankrike framgår det i punkt 35 i domen att kommissionens fördragsbrottstalan hos EU-domstolen riktade sig mot den franska upphandlande myndighetens beslut att använda sig av ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering i den aktuella upphandlingen. Kommissionen menade att detta beslut stred mot en viss artikel i direktiv 93/30. EU-domstolen fann emellertid att det ifrågasatta beslutet hade fattats före utgången av fristen att genomföra direktiv 93/98 (se punkt 41 i domen). Kommissionens talan kunde därför av rättsäkerhetsskäl inte bifallas på denna grund. Liknande omständigheter förelåg i den nationella tvist som föranledde EU-domstolens förhandsavgörande i Hochtief. Det är följaktligen tillåtet och i enlighet med den EU-rättsliga rättssäkerhetsprincipen att besluta om ingripanden mot åtgärder av upphandlande myndigheter som har skett efter att ny lagstiftning har börjat gälla.

Kommunen anför i huvudsak följande.

Enligt de av Konkurrensverket redovisade propositionsuttalandena ska vid otillåten direktupphandling, dvs. när ett avtal har slutits utan att upphandlingen har annonserats enligt bestämmelserna i LOU eller LUF, en sådan

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA****DOM**
2012-04-24Sida 8
4495-11

anses påbörjad först när avtal har slutits om inte myndigheten eller enheten kan visa att ett upphandlingsförfarande enligt lagarna rent faktiskt har påbörjats vid en tidigare tidpunkt. Konkurrensverket synes mena att lagstiftaren inte förstår vad den skriver och påstår att en otillåten direktupphandling inte kan vara påbörjad enligt lagen före avtalsslut. Kommunen menar att detta är ett felslut av Konkurrensverket som beror på att Konkurrensverket blandar ihop "enligt lagen" med "i enlighet med lagen". Lokutionen "enligt lagen" ska enligt kommunen inte tolkas som "i överensstämmelse med lagen" utan som "omfattas av lagen". Att det är detta som lagstiftaren har åsyftat stöds dels av att uttalandet får betydelse, vilket det alltså med Konkurrensverkets tolkning inte har, dels av att det stämmer överens med Stadt Halle och Kammarrättens i Stockholm avgörande i mål nr 4737-03 och Kammarrättens i Jönköping avgörande i mål nr 4050-04.

Ändringsdirektivet berör bara upphandlingar som regleras i det klassiska upphandlingsdirektivet (2004/18/EG) och i försörjningsdirektivet (2004/17/EG). Den upphandling som är föremål för prövning i detta mål träffas varken av det klassiska upphandlingsdirektivet eller av försörjningsdirektivet eftersom upphandlingens kontraktsvärde om 11 000 000 kronor understiger tröskelvärdet för byggentreprenader i respektive upphandlingsdirektiv. Mot denna bakgrund saknar enligt kommunens uppfattning Konkurrensverkets argument kring direktivkonform tolkning av övergångsbestämmelsen relevans i målet. Upphandlingsskadeavgift enligt den bestämmelse varom fråga är i målet, 17 kap. 1 § tredje punkten LOU, följer överhuvudtaget inte av ändringsdirektivet eller av annat EU-direktiv utan är en rent svensk nationell bestämmelse (se prop. 2009/10:180 s. 187 och 190 och artikel 1.2 i ändringsdirektivet).

Det ska i detta sammanhang noteras att kommunen och STHE AB förde avtalsförhandlingar beträffande i målet aktuell entreprenad redan den 17 december 2009. Ändringsdirektivet skulle inte vara infört i svensk rätt förrän den 20 december 2009. I enlighet med C-337/98 punkt 40 skulle det

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA****DOM**
2012-04-24Sida 9
4495-11

alltså strida mot rättssäkerhetsprincipen att tidsmässigt tillämpa ändringsdirektivet på i målet aktuell upphandling även om detta direktiv hade varit materiellt tillämbart, vilket alltså inte är fallet.

Tidpunkten för avtalets ingående

Konkurrensverket anför i huvudsak följande. Avtalet ingicks i och med att det undertecknades av kommunens stabs- och exploateringschef Eva Leijon den 13 september 2010. Det finns ingenting som tyder på att avtalsparterna gemensamt avsåg att inomkontraktuell bundenhet uppstått genom en e-postkonversation mellan en företrädare för leverantören och en tjänsteman hos kommunen. Vare sig det skriftliga avtalet, den e-postkorrespondens som kommunen numera har gett in till förvaltningsrätten eller den e-postkorrespondens som Konkurrensverket gav in i samband med ansökan, ger stöd för att avtalet skulle anses ha ingåtts vid någon tidigare tidpunkt än när det undertecknades av kommunens behöriga företrädare.

Kommunen anför bl.a. följande. Det är ostridigt att det i målet aktuella entreprenadavtalet mellan kommunen och STHE AB resulterade i ett skriftligt kontrakt undertecknat av parterna i september 2010. Kommunen gör emellertid gällande att civilrättslig bundenhet parterna emellan har uppstått redan senast den 21 juni 2010.

I e-post daterad den 7 juni 2010 från Lars Hagman vid kommunen till Christer Ekermann vid STHE AB anger kommunen att "ni/du beställer vad som behövs för att projektet ska gå att genomföra." I svar på denna e-post daterad den 21 juni 2010 från Christer Ekermann vid ETHEAB till Lars Hagman vid kommunen anger STHE AB: "Tack för svaret. Vi har nu startat förprojekteringen av varvstomten med mötet hos oss den 14/6". Arbetet med entreprenaden hade alltså påbörjats redan den 14 juni 2010. Därigenom föreligger ett konkludent avtalsförhållande mellan kommunen

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA****DOM**
2012-04-24Sida 10
4495-11

och STHE AB av innebörd att STHE AB skulle utföra entreprenaden, låt vara att villkoren för denna specificerades i det skriftliga kontraktet undertecknat i september 2010.

DOMSKÅLTillämplig lagstiftning – LOU eller LUF?

Av utredningen i målet framgår att kommunen och STHE AB den 13 september 2010 ingått ett entreprenadavtal benämnt ”Beställning Utbyggnad Sigtuna Hamnpromenad”. Entreprenadavtalet omfattar etapp 1 – 3 av totalt 5 etapper avtalade parterna emellan. Etapp 1 – 3 omfattar Sigtuna hamn inklusive anläggandet av ett trädäck runt hamnbassängen samt en kaj vid varvstomten. Arbetet har inneburit att bl.a. en småbåtshamn för fritidsbåtar anlagts.

Kommunen har anfört att entreprenaden bör omfattas av LUF eftersom kommunen har beställt arbetena av STHE AB för en verksamhet som består av utnyttjande av ett geografiskt område i syfte att ge tillgång till hamn för transport på inre vattenväg (Mälaren). Konkurrensverket anser emellertid att småbåtshamnar inte kan omfattas av LUF och att huvuddelen av kontraktet med STHE AB avser verksamheter som omfattas av LOU.

Skillnaden mellan LOU och LUF är att LOU avser upphandlingar inom den s.k. klassiska sektorn och LUF avser upphandlingar inom den s.k. försörjningssektorn. Det avgörande för om upphandlingen ska omfattas av LOU eller LUF är för vilken verksamhet det som upphandlas är avsett. Om det som upphandlas är avsett för båda verksamheterna får en överviktsprincip tillämpas. Vid denna tillämpning ska kontraktets värde vara avgörande. För det fall att det inte är möjligt att avgöra vilken verksamhet som kontraktet huvudsakligen avser ska regelverket för den klassiska sektorn tillämpas (prop. 2006/07:128 s. 137 ff).

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA****DOM**
2012-04-24Sida 11
4495-11

De verksamheter som utgör försörjningssektorerna, och som omfattas av tillämpningsområdet till LUF, är sådana som i praktiken utgör någon form av monopol eller oligopol och som ofta har anknytning till infrastrukturen. Exempel på sådana verksamheter är tåg- och rälsverksamhet inom transportsektorn, elproduktion och drift av nät inom energisektorn samt dricksvattenförsörjning (prop. 2006/07:128 s. 137 ff).

LUF omfattar, enligt 1 kap. 10 § 2 LUF, verksamhet som består av utnyttjande av ett geografiskt område i syfte att ge tillgång till flygplatser, hamnar eller andra terminaler för transporter i luften eller till havs eller på inre vattenvägar. Bestämmelsen följer ordalydelsen i artikel 7 i Europaparlamentets och Rådets direktiv 2004/17/EG av den 31 mars 2004 om samordning av förfarandena vid upphandling på områdena vatten, energi, transporter och posttjänster (härefter försörjningsdirektivet).

Av bilaga IX till försörjningsdirektivet framgår att artikel 7 omfattar hamnar och terminalanläggningar i enlighet med lagen (1983:293) om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän farled och allmän hamn samt förordningen (1983:744) om trafiken på Göta kanal.

Enligt 1 § lagen (1983:293) om inrättande, utvidgning och avlysning av allmän farled och allmän hamn får en allmän hamn inrättas om hamnen är av väsentlig betydelse för den allmänna samfärdseln. Sjöfartsverket ska, enligt 5 § samma lag, föra ett register över de allmänna hamnar som finns enligt denna lag.

Sigtuna hamn, som aktuell upphandling omfattar, finns inte uppräknad som en allmän hamn i Sjöfartsverkets register (se Sjöfartsverkets kungörelse med tillkännagivande av beslut om allmänna farleder och allmänna hamnar, SJÖFS 1988:5, samt Sjöfartsverkets kungörelse med tillkännagivande av beslut om allmän hamn, SJÖFS 1992:9) och upphandlingen omfattas därmed inte av bestämmelserna i försörjningsdirektivet. Eftersom LUF

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA****DOM**
2012-04-24Sida 12
4495-11

grundar sig på bestämmelserna i försörjningsdirektivet finns det inte skäl att anta annat än att upphandlingen inte heller av omfattas av bestämmelserna i LUF. LOU är därför tillämplig lagstiftning för den aktuella upphandlingen.

Då LOU är tillämplig lagstiftning för upphandlingen saknas skäl att pröva om Konkurrensverket gjort en otillåten taleändring genom att i andra hand yrka att upphandlingsskadeavgift ska utgå enligt LUF.

Är bestämmelserna om upphandlingsskadeavgift tillämpliga?

Enligt 17 kap. 1 § 3 LOU får en allmän förvaltningsdomstol besluta att en upphandlande myndighet ska betala en upphandlingsskadeavgift om myndigheten har slutit avtal med en leverantör utan föregående annonsering enligt 7 kap. 1 eller 2 §, 13 kap. 2 eller 5 §, 14 kap. 5 § eller 15 kap. 4 eller 6 §.

Bestämmelserna om upphandlingsskadeavgift trädde i kraft den 15 juli 2010. Av övergångsbestämmelserna framgår att äldre bestämmelser gäller för upphandlingar som har påbörjats före ikraftträdandet. Förvaltningsrätten har därför i första hand att ta ställning till när den i målet aktuella upphandlingen ska anses påbörjad.

En upphandling anses normalt ha påbörjats när myndigheten beslutat om vilket upphandlingsförfarande som ska tillämpas eller senast när myndigheten genom annons eller på annat sätt beslutat att begära in anbud (se prop. 2006/07:128 del I s. 447 och 568). När det gäller otillåten direktupphandling anses dock en sådan ha påbörjats först när avtalet har slutits, om inte myndigheten kan visa att ett upphandlingsförfarande enligt lagarna rent faktiskt har påbörjats vid en tidigare tidpunkt (se prop. 2009/10:180 s. 310). Det är alltså möjligt att föra bevisning om när en direktupphandling har påbörjats. Enligt förvaltningsrättens mening gäller det oavsett om direktupphandlingen är tillåten eller otillåten enligt LOU.

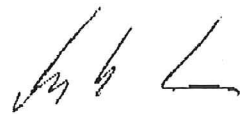
**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I UPPSALA****DOM**
2012-04-24Sida 13
4495-11

Kommunen har inkommit med utdrag från en e-postkonversation mellan en tjänsteman vid kommunen samt en anställd vid STHE AB. I e-post från den 7 juni 2010 anger kommunen att "ni/du beställer vad som behövs för att projektet ska gå att genomföra." I svar på denna e-post den 21 juni 2010 anger STHE AB "Tack för svaret. Vi har nu startat förprojekteringen av varvstomten med mötet hos oss den 14/6".

Eftersom förprojekteringen av det aktuella entreprenadarbetet påbörjats den 21 juni 2010 anser förvaltningsrätten att omständigheterna i målet talar för att upphandlingen påbörjats innan den 15 juli 2010, dvs. innan bestämmelserna om upphandlingsskadeavgift trädde ikraft. Att entreprenadavtalet, som Konkurrensverkets ansökning avser, ingicks först i september 2010 föranleder ingen annan bedömning. Förvaltningsrätten saknar därmed anledning att ta ställning till om kommunen i och för sig är skyldigt att genomföra sina upphandlingar i enlighet med bestämmelserna i LOU.

Sammanfattningsvis anser förvaltningsrätten att Konkurrensverkets talan avser en upphandling som är påbörjad före den 15 juli 2010. Det saknas därmed förutsättningar för att döma ut upphandlingsskadeavgift. Konkurrensverkets ansökan ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A)

Annika Lowén
rådman

Målet har handlagts av Eveliina Kiviniemi.

SVERIGES DOMSTOLAR

Bilaga

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kamrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten inom tre veckor från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kamrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nås för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.